

ข่าวรามคำแหง

ปีที่ 7 ฉบับที่ 43
ปีการศึกษา 2520
25 กุมภาพันธ์ 2521
ราคา 75 สตางค์

RAMKHAMHAENG UNIVERSITY NEWSLETTER

เพื่อเป็นสื่อกลาง
ระหว่าง
มหาวิทยาลัยกับนักศึกษา

มติคณะรัฐมนตรี อนุญาตให้ มหาวิทยาลัยดำเนินการเกี่ยวกับ กิจกรรมนิสิตนักศึกษา

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้เคยแจ้งมติคณะรัฐมนตรี อนุญาตให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นการล่วงหน้าไป เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2521 แล้วนั้น บัดนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมาแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏในหนังสือที่ สร.0202/1858 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2521 ที่แนบมาพร้อมนี้

ทบวงมหาวิทยาลัย ขอยืนยันมาเพื่อให้มหาวิทยาลัยและสถาบันได้ยึดถือและปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ดังรายละเอียดในหนังสือที่ สร.0202/1858 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2521 สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการนั้น ให้ดำเนินการได้ในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. จะต้องเป็นกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง และเป็นกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยเท่านั้น
2. จะต้องเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาการอย่างแท้จริง โดยให้อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของคณะที่จัดสอนวิชาการด้านนั้น ๆ ส่วนชมรมบางชมรม ที่ไม่อาจจัดให้อยู่ในคณะใดคณะหนึ่งอย่างชัดเจนได้ เช่น ชมรมปราชญ์และได้ว่าจะต้องขอความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัยก่อน และให้อยู่ในความดูแล และรับผิดชอบของสโมสร
3. การเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นวิทยากร...และ ฯลฯ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสถานศึกษา
4. กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว จะต้องมียุติการที่ปรึกษาดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
5. การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการไปสู่ประชาชน นั้น ให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย และสถาบันโดยตรง ส่วนนักศึกษา นั้น ควรที่จะมุ่งใช้เวลาในการเรียนและฝึกอบรมตนเองให้มีความรู้และทักษะเพื่อประโยชน์ของตนเองในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติด้วย
จึงขอขอบคุณยิ่ง

นายเกษม สุวรรณกุล
รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ตารางทบทวนและแนะนำ ข้อสอบกระบวนวิชาชั้นปีที่ 1 ออกอากาศทางสถานีวิทยุ สวท. รายการ 2 ความถี่ 850 กิโลเฮิร์ต

ประจำวันจันทร์ที่ 27 กุมภาพันธ์ 2521

ภาคเช้า	06.00-06.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา CH 103 โดย ผศ.สมรวัติ พักผลงาม
	06.30-07.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา EC 112 โดย ผศ.เอนก เขียวถาวร
ภาคเย็น	16.00-16.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา HI 121 ครั้งที่ 1 โดยอาจารย์ผะอับ จึงแสงสถิตย์พร
	16.30-17.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา CH 102 โดยอาจารย์กนกพร อริยฤทธิ์
	17.00-17.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา SO 103 ครั้งที่ 1 โดยอาจารย์อุทิศมน เรืองศิริ
	17.30-18.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา AC 101 โดย ผศ.อังสนีย์ เกตุทัต
	18.00-18.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา LA 103 ครั้งที่ 1 โดย ผศ.ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์
	18.30-19.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา EN 101 ครั้งที่ 1
ภาคค่ำ	21.00-21.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา AR 103 โดย อาจารย์พรพรรณ เลหาศิรินาถ
	21.30-22.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา ST 203 โดย อาจารย์สุทธิชัย ใจวัศรี

ประจำวันอังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2521

ภาคเช้า	06.00-06.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา AC 102 ครั้งที่ 1 โดย อาจารย์ฮือโร เพิ่มพูน
	06.30-07.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา LA 105 โดย อาจารย์เฉลิม สถิตย์ทอง

ภาคเย็น	16.00-16.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา PC 104
	16.30-17.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา FR 102
	17.00-17.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา MA 111
	17.30-18.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา CH 111 ครั้งที่ 1 โดย ศ.ดร.ทองสุข พงศทัต
	18.00-18.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา LA 104 ครั้งที่ 1 โดย ผศ.พรชัย สุนทรพันธ์
	18.30-19.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา HI 101 ครั้งที่ 1 โดย อาจารย์คณาธิป ชันรพิณ
ภาคค่ำ	21.00-21.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา BI 103 โดย ผศ.ณพพร คำรังศิริ
	21.30-22.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา ST 205

ประจำวันพุธที่ 1 มีนาคม 2521

ภาคเช้า	06.00-06.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา CH 112 ครั้งที่ 1 โดย ศ.ดร.ทองสุข พงศทัต
	06.30-07.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา GM 103 โดย อาจารย์กาญจนาท เรืองโรจจิตรพันธ์
ภาคเย็น	16.00-16.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา PY 105 โดย ผศ.อมร โสภณวิเศษวงศ์
	16.30-17.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา FR 112
	17.00-17.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา TH 104 ครั้งที่ 1
	17.30-18.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา EC 103 ครั้งที่ 1 โดย รศ.อัมพร วิจิตรพันธ์
	18.00-18.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา LA 121 โดย อาจารย์กัทร ก้าประเสริฐ
	18.30-19.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา HI 102 ครั้งที่ 1 โดย อาจารย์อรพินท์ พงษ์ภักดี
ภาคค่ำ		รายการรามคำแหงปริทัศน์

ประจำวันพฤหัสบดีที่ 2 มีนาคม 2521

ภาคเช้า	06.00-06.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา LA 106 ครั้งที่ 1 โดย อาจารย์พวงผกา บุญโนภาคย์
	06.30-07.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา PH 111 โดย อาจารย์สานิตย์ ชัยพัฒน์
ภาคเย็น	16.00-16.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา PY 106 โดย ผศ.สุวรรณ เเพชรนิล
	16.30-17.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา GN 102 โดย อาจารย์ธนิ เจนภูมิศาสตร์
	17.00-17.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา PH 103 โดย ผศ.ประธาน พัฒนธีรยานนท์
	17.30-18.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา EC 111 ครั้งที่ 1 โดย ผศ.ปรีดา นาคเนาทิม
	18.00-18.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา PC 103 โดย ผศ.จำเนียร ช่างโชติ
	18.30-19.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา PY 103 โดย ผศ.อมร โสภณวิเศษวงศ์
ภาคค่ำ	21.00-21.30 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา BI 115 ครั้งที่ 1 โดย ดร.พงษ์พันธ์ ทองทอง
	21.30-22.00 น.	รายการเตรียมตัวสอบวิชา HI 101 ครั้งที่ 1 โดย อาจารย์คณาธิป ชันรพิณ

การแจ้งผลการสอบไล่ภาค 2 ปีการศึกษา 2520

ตามประกาศมหาวิทยาลัยรามคำแหง เรื่อง การแจ้งผลการสอบไล่แต่ละภาคของปีการศึกษา ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2518 มอบหมายให้สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวท.) ประกาศกำหนดวันส่งของแจ้งผลการสอบ นั้น บัดนี้ สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล เห็นสมควรประกาศให้นักศึกษา ที่เข้าสอบไล่ภาค 2 ปีการศึกษา 2520 ทุกคน ส่งของแจ้งผลการสอบ โดยเขียนเจ้าหน้าที่ของถึง ตัวอย่างของแจ้งผลการสอบไล่

ตนเองระบุชื่อตัว ชื่อสกุล รหัสประจำตัวพร้อมที่พิก กับข้อความอื่น ๆ ตามตัวอย่างให้ชัดเจน และปิดแสตมป์ 75 สตางค์ ส่งไว้ที่ สวท. หรือส่งของถึงหัวหน้าฝ่ายหนังสือสำคัญและใบรับรอง สวท. มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ ๖ 24 ได้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2521 ถึง 1 พฤษภาคม 2521
ประกาศ สวท. วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2521

ขອງแจ้งผลการสอบไล่ภาค 2/2520 สวท. มหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก กรุงเทพฯ ๖ 24	ปิดแสตมป์ 75 สตางค์
รหัสประจำตัว 20100001 นายชุมพล แม่นญาติ 33 ถนนมุลเมือง อ.เมือง จ.เชียงใหม่	

LA 434

ผู้บรรยาย

อาจารย์ พลโทประสิทธิ์ ใจชื่น

ผู้ร่วมรับผิดชอบ

อาจารย์วีระ โชคเหมาะ

ตำรา

กฎหมายอาญา เขียนโดย พลโทประสิทธิ์ ใจชื่น

เนื้อหาวิชา

ศึกษาเท่าที่ปรากฏในตำรา เฉพาะส่วนที่มีอยู่เดิม (หน้า 1-37) โดยแยกพิจารณาออกเป็น 3 ตอน คือ บทบัญญัติทั่วไป ลักษณะความผิดโดยเฉพาะ และกรรมมูลกฎหมายอาญา

บทบัญญัติทั่วไป อำนาจลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชา ตาม มาตรา 7 เฉพาะทหารเท่านั้น ที่จะเป็นผู้รับทัณฑ์ในเมื่อกระทำผิดวินัยทหาร ทัณฑ์ทางวินัยที่ผู้บังคับบัญชาทหารมีอำนาจสั่งลงโทษแก่ทหารผู้ใต้บังคับบัญชามีให้เลือก 5 สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์การกรม กัก ขัง และจำขัง ส่วนความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร ที่ผู้บังคับบัญชาทหารสั่งลงโทษทัณฑ์ทางวินัยแก่ทหารได้นั้น จะต้องเป็นความผิดเฉพาะที่ มาตรา 8 บัญญัติไว้เท่านั้น และความผิดดังกล่าวนั้นผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นการเล็กน้อยไม่สำคัญ ก็ให้ถือว่าเป็นความผิดต่อวินัยทหาร ซึ่งให้สิทธิผู้บังคับบัญชาของทหารนั้น จะสั่งลงโทษแก่ทหารแทนการส่งตัวขึ้นฟ้องยังศาลทหารก็ได้ แต่มีข้อยกเว้นอยู่ 2 กรณี ที่ผู้บังคับบัญชาทหารจะสั่งลงโทษไม่ได้ ต้องส่งฟ้องยังศาลทหารหรือศาลพลเรือนแล้วแต่กรณี คือ

1. ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร จะสั่งให้ส่งตัวผู้กระทำความผิดไปดำเนินคดีในศาลทหาร หรือ
2. ถ้าคดีนั้นเป็นคดีที่จะต้องนำไปพิจารณาพิพากษาในศาลพลเรือน เช่น คดีปะปน คดีเกี่ยวพัน ฯลฯ

เนื่องจากหน่วยทหารแทบทุกหน่วย จะมีข้าราชการพลเรือน คนงาน และลูกจ้าง สังกัดกระทรวงกลาโหม ทหารและพลเรือนดังกล่าว อาจจะร่วมกันกระทำความผิดประมวลกฎหมายอาญาทหาร เช่นนี้โทษที่จะได้รับจะแตกต่างกัน

ตัวอย่าง นาวาเอก ก. หัวหน้าแผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า กรมแพทย์ทหารเรือ ได้มีคำสั่งให้พยาบาลในแผนก คือ พันจ่าเอกหญิง ข. และนางสาว ค. อยู่เวรพยาบาลผู้ป่วย แต่พยาบาลทั้งสองได้ละทิ้งหน้าที่เสีย เช่นนี้ นาวาเอก ก. ผู้บังคับบัญชา มีอำนาจสั่งลงโทษทัณฑ์ทางวินัยแก่ พันจ่าเอกหญิง ข. ได้ เพราะเป็นทหารตาม ม. 7 และได้ละทิ้งหน้าที่ตาม ม. 29 แต่ นาวาเอก ก. จะสั่งลงโทษทัณฑ์ทางวินัยตาม ม. 7 แก่ นางสาว ค. ไม่ได้ เพราะ นางสาว ค. มิได้เป็นทหารจึงไม่ผิดตาม ม. 29 แต่อาจถูกลงโทษอย่างอื่น เช่น ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก อย่างใดอย่างหนึ่ง

ความคิดในประมวลกฎหมายอาญาทหาร ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายที่จะลงโทษทหาร ให้สังเกตคำว่า "ผู้ใดเป็นทหาร" ในบทใด แสดงว่า จะต้องเป็นทหารเท่านั้น ที่จะมีความผิดตามบทนั้น ๆ ได้ แต่ก็ยังมีบางบทที่กำหนดให้พลเรือน ก็มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหารได้ เช่น มาตรา 18, 28, 36 และ 37

ตัวอย่าง นาย ก. คนงานสังกัดกรมสรรพาวุธทหารบก และพลทหาร ข. ได้รับมอบหมายให้อยู่ยามรักษาการณ์ ปรากฏว่าทั้ง 2 คนหลับยาม เช่นนี้ เฉพาะพลทหาร ข. เท่านั้นที่มีความผิดฐานหลับยามตาม ม. 34 ส่วนนาย ก. ไม่มีความผิดในฐานนี้ เพราะนาย ก. มิได้เป็นทหาร

ลักษณะความผิดโดยเฉพาะ ทหารที่กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร ปกติก็เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอันเป็นบททั่วไปอยู่แล้ว แต่ความผิดในประมวลกฎหมายอาญาทหาร บางลักษณะมีโทษสูงกว่าประมวลกฎหมายอาญา จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร เช่น ความผิดฐานทำร้ายทหารยาม (มาตรา 36) ไม่ว่าจะเป็นพลเรือนหรือทหาร ที่ทำร้ายทหารยาม ย่อมผิดตามมาตรานี้ ส่วนความผิดฐานทำร้ายผู้บังคับบัญชา (มาตรา 38) และทำร้ายผู้ใหญ่เหนือตน (มาตรา 39) นั้น ผู้กระทำความผิด จะต้องเป็นทหารเท่านั้น จึงจะมีความรับผิดตามบทดังกล่าว

ใช้ตำแหน่งบังคับบัญชา เว้นแต่จะทำการแทนหรือรักษาราชการแทน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง หมายถึง ผู้บังคับบัญชาชั้นใกล้ชิดสนิทที่สุด ซึ่งสูงกว่าผู้กระทำความผิดเพียงชั้นเดียว

ส่วนผู้บังคับบัญชาโดยลำดับชั้น หมายถึง ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือ ๆ ขึ้นไปตามลำดับชั้นในสายงานเดียวกัน

ตัวอย่าง ทหารในหมู่ 1 หมวด 1 กองร้อยที่ 1 กองพันที่ 1 กรมทหารราบที่ 1 กองพล 1

เช่นนี้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของทหารนั้น คือ ผู้บังคับหมู่ 1 ผู้บังคับกองร้อยที่ 1 ผู้บังคับกองพันที่ 1 ผู้บังคับกรมทหารราบที่ 1 ผู้บัญชาการกองพลที่ 1 แม่ทัพบก ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำหรับทหารผู้ใหญ่เหนือตน นั้น หมายถึงทหารอื่นที่อยู่นอกสายงานการบังคับบัญชาของทหารผู้กระทำความผิด

กล่าวโดยสรุป มาตรา 38 และ 39 เพื่อเข้าใจง่าย ๆ คือ "ผู้บังคับบัญชา" หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจบังคับบัญชาทหารที่อยู่ภายใต้อำนาจของตน แต่เป็น ผู้ใหญ่เหนือกว่า ทหารอื่นที่มีได้อยู่ภายใต้อำนาจของตน"

ข้อสังเกต

1. จะมีการระบุสายงานการบังคับบัญชาให้ทราบเพื่อวินิจฉัย ผลจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว แต่ถ้าไม่ระบุสายงานการบังคับบัญชา ผลจะมีคำตอบที่ถูกต้อง 2 ฐาน
2. ความผิดของทหารตามมาตรา 38 และ 39 แม้จะต่างเหล่านี้ แต่ถ้าอยู่ในสังกัดเดียวกัน ก็อาจเป็นผู้บังคับบัญชากันได้ เช่นหน่วยงานต่าง ๆ ในกองบัญชาการทหารสูงสุด จะมีทหารทั้ง 3 เหล่า ปฏิบัติภารกิจร่วมกัน เช่น กรมกำลังพล บก. สูงสุด (ปัจจุบัน) เจ้ากรมเป็นทหารอากาศ ยศพลอากาศโท ส่วนรองเจ้ากรมเป็นทหารบก ยศพลตรี
3. ความผิดของทหารตามมาตรา 38 และ 39 แม้ว่า ยศจะเท่ากัน ก็มีความผิดตามบทดังกล่าวได้ ขอให้สังเกตสังกัดและสายงานการบังคับบัญชา

ธรรมนูญศาลทหาร คดีที่จะฟ้องยังศาลทหารนั้น ต้องพิจารณาตัวบุคคลผู้กระทำความผิดเป็นเกณฑ์ กล่าวคือ จะต้องเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารทั้งหมดในขณะที่กระทำความผิด (ศาลทหารถือวันกระทำความผิดเป็นเกณฑ์) ถ้ามีพลเรือนมิได้อยู่ในอำนาจศาลทหารเข้าร่วมกระทำความผิดด้วยแล้ว ย่อมกลายเป็นคดีปะปน ต้องฟ้องยังศาลพลเรือน

ตัวอย่าง ทหาร 4 คน สมคบกันปล้นทรัพย์ โดยมีพลเรือน 1 คน เข้าร่วมสมคบกันปล้นด้วย เช่นนี้ ถือว่าเป็นคดีปะปนกัน เจ้าพนักงานสอบสวนจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องยังศาลพลเรือน

ถ้าเจ้าหน้าที่จับกุมทหารที่เข้าปล้นได้ 4 คน อีกคนหนึ่งยังจับไม่ได้ และไม่ปรากฏชัดว่าเป็นทหารหรือพลเรือน ก็ให้สันนิษฐานว่าเป็นพลเรือน ต้องฟ้องยังศาลพลเรือน แต่ถ้าปรากฏแน่ชัดว่า บุคคลที่พนักงานจับกุมไปนั้นเป็นทหาร เจ้าพนักงานสอบสวนก็จะส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการทหาร เพื่อฟ้องยังศาลทหาร

กรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่าพลเรือนที่เข้าร่วมปล้นด้วยนั้น หลักฐานไม่พอฟ้อง ก็จะส่งไม่ฟ้องพลเรือนผู้นั้น จึงเหลือทหารล้วน ๆ เช่นนี้คดีย่อมอยู่ในอำนาจศาลทหาร พนักงานอัยการจะส่งสำนวนสอบสวนกลับคืนมายังพนักงานสอบสวน ๆ ก็จะส่งสำนวนไปยังอัยการทหารเพื่อฟ้องยังศาลทหารต่อไป

กรณีที่มีการฟ้องผิดศาล กล่าวคือ คดีที่ควรฟ้องยังศาลทหาร แต่ไปฟ้องยังศาลพลเรือน ส่วนคดีที่ควรฟ้องยังศาลพลเรือน แต่ไปฟ้องยังศาลทหาร เช่นนี้ ศาลทหารมีวิธีปฏิบัติแตกต่างจากศาลพลเรือน โดยศาลทหารยึดถือว่า "บุคคลที่มีได้อยู่ในอำนาจศาลทหารในขณะที่กระทำความผิดจะขึ้นศาลทหารไม่ได้" ดังนั้น ถ้าคดีดังกล่าวถูกนำไปฟ้องยังศาลทหาร ปรากฏตามทางพิจารณาในภายหลังว่า เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลพลเรือน เช่นนี้ ตุลาการศาลทหาร จะพิพากษายกฟ้อง เพราะเหตุฟ้องผิดศาล แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะนำคดีไปฟ้องยังศาลพลเรือน

ตัวอย่าง 1 เจ้าพนักงานสอบสวน ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการทหารในความผิด ทหารทั้ง 4 สมคบกันปล้นทรัพย์ ในชั้นพิจารณาของศาลทหารเจ้าทรัพย์ยื่นอำนาจ 5 คน อีกคนไม่ทราบว่าเป็นทหารหรือพลเรือน เช่นนี้ ศาลทหารจะยกฟ้อง เพื่อนำไปฟ้องยังศาลพลเรือนต่อไป

ตัวอย่าง 2 อัยการทหารฟ้องพลทหาร ก. ในความผิดอาญาฐานลักทรัพย์ในศาลทหาร พอสืบพยานจึงได้ความว่าในวันเกิดเหตุ พลทหาร ก. ยังเป็นพลเรือนอยู่ คดีจึงไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร แต่อยู่ในอำนาจศาลพลเรือน เพราะขณะกระทำความผิดจำเลยมิได้เป็นทหาร ศาลทหารจะยกฟ้อง

ถ้าเป็นศาลพลเรือน เมื่อศาลพลเรือนได้สำรับประทับฟ้องไว้แล้ว ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังว่าจำเลยเป็นทหารยอมอยู่ในอำนาจศาลทหาร ก็ให้ศาลพลเรือนพิจารณาพิพากษาต่อไปตามรูปคดี จะยกฟ้องเพราะเหตุฟ้องผิดศาลไม่ได้ แต่อาจยกฟ้องเพราะเหตุอื่น ๆ เช่น หลักฐานไม่พอฟ้อง ฯลฯ เป็นต้น

ตัวอย่าง พลทหาร ก. ลักทรัพย์ในขณะที่กำลังรับราชการทหาร ต่อมาปลดเป็นกองหนุน แล้วถูกจับกุม พนักงานอัยการฟ้องนาย ก. ยังศาลจังหวัด ฯ ศาลจังหวัดไม่ทราบจึงส่งรับประทับฟ้อง ขณะสืบพยานโจทก์และจำเลย นาย ก. จำเลยอ้างตนเป็นพยาน แถลงต่อศาลว่ากระทำความผิดนั้นตนเป็นทหาร เช่นนี้ ก. ควรถูกฟ้องยังศาลทหาร แต่ศาลพลเรือน (ศาลจังหวัด ฯ) ก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปตามรูปคดี

ข้อสังเกต ต้องปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังจากการประทับรับฟ้องแล้ว ถ้าปรากฏมาก่อนประทับรับฟ้องแล้ว ศาลพลเรือนก็ยกฟ้องได้ และไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะนำไปฟ้องยังศาลทหารต่อไป

สรุป มีหลักอยู่ว่า "พลเรือนขึ้นศาลทหารไม่ได้ ส่วนทหารขึ้นศาลพลเรือนได้" ศาลทหารถือหลักว่าจะไม่พิจารณาพิพากษาลงโทษคดีที่พลเรือนกระทำความผิด เว้นแต่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลทหาร เช่น พยานที่เป็นพลเรือน ทำร้ายร่างกาย ทนายในศาลทหาร ศาลทหารลงโทษพลเรือนฐานละเมิดอำนาจศาลได้ ส่วนความผิดฐานทำร้ายร่างกายนั้นจะต้องนำไปฟ้องยังศาลพลเรือน เพราะผู้กระทำความผิดเป็นพลเรือน มิได้อยู่ในอำนาจศาลทหาร

ข้อสอบ อัตนัย แนววินิจฉัยทั้งหมด 4 ข้อ คือ

ภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป 1 ข้อ
ลักษณะความผิดเฉพาะ 1 ข้อ (อาจจะ มีข้อย่อย)

ภาค 2 ธรรมนูญศาลทหาร 2 ข้อ

วันเวลาสอบ

วันอังคารที่ 14 มีนาคม 2521 เวลา 9.00-11.30 น.

ข้อแนะนำในการทำข้อสอบ

ในส่วนที่เป็นข้อใหญ่ ควรวินิจฉัยโดยยกเหตุและผลให้ครบถ้วน
ในส่วนที่เป็นข้อย่อย จะเป็นคำถามสั้น ๆ การตอบจึงตอบสั้น ๆ ให้ครบประเด็นที่ถาม โดยไม่จำเป็นต้องยกหลักกฎหมาย

อาจารย์วีระ โชคเหมาะ

หมายเหตุ

ข้อความดังกล่าวได้มาจากคำบรรยายสรุปในช่วงโม่งสุดท้าย (วันพฤหัสบดีที่ 9 ก.พ. 21) และข้อความบางตอนจากคำบรรยายในช่วงโม่งปกติ โดยอาจารย์พลโทประสิทธิ์ ใจชื่น

LA 351

เอกสารที่ใช้ในการศึกษา

1. คำบรรยาย
2. หนังสือหลัก เช่น R.W.LEE, ELEMENTS OF ROMAN LAW, 1956

หัวข้อในการเตรียมตัวสอบ

1. PATRIA POTESTAS มีขอบเขตกว้างขวางเพียงใดมีส่วนคล้ายคลึงกับกฎหมายปัจจุบันหรือไม่
2. ลักษณะและขอบเขตของ TUTELA กับ CURA
3. ความสำคัญของ POSSESSIO และการปกป้องที่กฎหมายดำเนินการให้
4. วิธีการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตาม IUS CIVILE คือ MANCIPIATIO, IN IURE CESSIO และ USUCAPIO
5. วิธีการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตาม IUS GENTIUM คือ ADITIO, OCCUPATIO และ ACCESSIO

ศาสตราจารย์ ดร. ประชุม โฉมฉาย

เนื้อหาสรุปกระบวนการวิชา HI 101 ประวัติศาสตร์อารยธรรมตะวันตก (Western Civilization)

ตำราที่ใช้ประกอบการสอน

1. บันทึกคำสอน HI 101 ผู้เขียนคือ ผศ.อัยยา โกมลกาญจน, ดร.ชัยวัฒน์ ภาวธรรณสาร, อาจารย์คณาธิป ชันชพิณ
2. หนังสือประวัติศาสตร์อารยธรรมโลก ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อาทิ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ ของอาจารย์ธิดิมา พิทักษ์ไพรวรรณ
4. ประวัติศาสตร์สากลยุคปัจจุบัน ของ ม.ร.ว.แสงโสม เกษมศรี

ข้อสอบ

ปรนัยล้วน 140 ข้อ คำเลือก 4

วันสอบ

วันศุกร์ที่ 24 มีนาคม 2521 เวลา 9.00-12.00 น.

เนื้อหาโดยสังเขปจะสรุปเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 กล่าวถึงสมัยประวัติศาสตร์ ซึ่งแบ่งง่าย ๆ เป็น 2 สมัยคือ

1. สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ก็คือสมัยกำเนิดของโลกเรื่อยมาถึงสมัยที่มนุษย์เริ่มรู้จักกันคิดประดิษฐ์อักษร คือเมื่อ 5,000 B.C. เราถือว่าเป็น 5,000 B.C. เป็นสมัยประวัติศาสตร์ เพราะการเริ่มกันคิดประดิษฐ์ตัวอักษรที่เท่าเทียมกันเป็นการเริ่มการบันทึกประวัติศาสตร์ พวกที่กันคิดประดิษฐ์ตัวอักษรเป็นพวกแรกก็คือ อียิปต์ (Hieroglyphic) และสุเมเรียน (อักษร Cuneiform)

2. วิวัฒนาการของมนุษย์คืออะไร คือพัฒนาการของมนุษย์จากสภาพต่อความเจริญที่สุด คือ "การไม่รู้จักรักษาป้องกันภัยให้ตัวเอง" ไปจนถึงขั้นก้าวหน้าสู่ความเป็นอารยชน สภาพตามลำดับคือ

2.1 สภาพของผดองถูก ยังไม่รู้จักรักษาคุ้มครอง ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง จัดเป็นสภาพต่อความเจริญที่สุดของมนุษย์ ยุคนี้คือยุคหินแรก (Eolithic)

2.2 สภาพตอนก่อนมนุษย์เริ่มรู้จักกันคุ้มครองเพื่อความอบอุ่น เก็บผลไม้ ล่าสัตว์ แต่ยังคงเร่ร่อน ออกรุกที่ใช้ยังคงใช้ทั้งก่อน ตอนปลายสมัยนี้เริ่มรู้จักใช้ไฟ ยุคนี้ก็คือยุคหินเก่า (Paleolithic) คือสมัยของพวกมนุษย์ชเววา บิกกิ่ง นีแอนเดอร์ธัล และตอนปลายสมัยก็คือโครมันยอง สมัยนี้เรียกง่าย ๆ ก็คือ สมัยล่าฆ่า และกิน (Food Gathering' ของมนุษย์

2.3 วิวัฒนาการเข้าสู่สมัยอารยะ (civilized) ของมนุษย์ก็คือสมัยที่มนุษย์เปลี่ยนสภาพจากกรล่า ฆ่า และกิน มาเป็นการเลี้ยงสัตว์ และการปลูกผลไม้ การเลี้ยงสัตว์ และปลูกผลไม้ทำให้เกิดอารยธรรมบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ เมื่อทำการเพาะปลูก ครัวอพยพเคลื่อนย้ายก็ทำได้ยากขึ้น ในยุคนี้เองที่มนุษย์เริ่มเข้ามาอยู่รวมกันเป็นพวก แบ่งงานกันทำ และเริ่มมีหัวหน้าปกครอง ซึ่งลักษณะนี้ก็คือลักษณะสังคมอารยะ (Urban Civilization) ยุคนี้ก็คือยุคหินใหม่ (Neolithic)

3. ประวัติศาสตร์คืออะไร ประวัติศาสตร์ก็คือบันทึกเกี่ยวกับชาติพันธุ์ของมนุษย์ อย่างไรก็ตามก็ปรากฏว่ามีผู้ให้คำนิยามไว้ต่าง ๆ กัน ซึ่งนักศึกษาคควรดูรายละเอียดในหนังสือข้อสรุปในที่นี้คือข้อสังเกตที่ว่า "ประวัติศาสตร์จะมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง กล่าวคือมีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ในแง่ที่มีการสรุปรวมข้อมูล, มีการพิสูจน์เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง แต่ลักษณะของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ต่างกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ในแง่ที่ว่าข้อมูลทางประวัติศาสตร์นั้นนำมาทดลองซ้ำในห้องทดลองไม่ได้ และมักจะต้องมาถึงมือเราอย่างไม่บริสุทธิ์ด้วย นักประวัติศาสตร์จึงต้องมีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่เด่นที่สุดคือ "ต้องมีใจยุติธรรม" ไม่ตั้งคั้น และไม่เหมาเอาว่า ข้อมูลหรือความเห็นที่ตนได้มาเท่านั้นที่จะถูกต้องที่สุด

4. การหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (Historical Method) วิธีการทางประวัติศาสตร์จะแบ่งออกเป็น

ก. การหาหลักฐาน (Sources)

1. ซากวัตถุ (Material Remains) คือ

- ก. Fossils คือซากสิ่งมีชีวิตที่มีเหลือติดค้างอยู่ตามซากหิน
- ข. เครื่องมือเครื่องใช้ : อาวุธ และสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นศิลป

2. Written Records

ก. Primary Sources : จารึกโบราณ สนธิสัญญา จดหมายเหตุ เอกสารทางการทูต และแถลงการของรัฐบาล

ข. Secondary Sources : หนังสือที่เรียบเรียงขึ้นในภายหลัง

ข. External Criticism ทดสอบความเที่ยงแท้ของเอกสาร ตรวจสอบว่าเป็นเอกสารที่จะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ของเรามากน้อยเพียงใด

ค. Internal Criticism นำมาวิเคราะห์ส่วนละเอียด ดีความในเอกสาร

5. สรุปลักษณะการเขียนประวัติศาสตร์ ก็คือการเปรียบเทียบ "การต่อสู้ของมนุษย์เพื่อเอาชนะสิ่งแวดล้อม" ตามทฤษฎีของ Arnold J. Toynbee ซึ่งได้ผ่านขั้นตอนแห่งการวิวัฒนาการ 4 ระยะ คือ

1. Military War
2. Economic War
3. Political War
4. Sociological War

6. ความหมายของคำว่า "Civilization" ตามทฤษฎีของ Fry ก็คือ "การที่มนุษย์เปลี่ยนสภาพจากการล่า ฆ่า และกิน มาเป็นการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์" ซึ่งเป็นภาวะที่ทำให้มนุษย์มีลักษณะการปักหลักถิ่นฐาน คือการตั้งถิ่นฐานนั่นเอง

ตอนที่ 2 อารยธรรมของโลกโบราณ เนื้อหาโดยสังเขปคือ

1. อียิปต์ ได้ชื่อว่าเป็น "A gift of the Nile" ประวัติศาสตร์อียิปต์แบ่งออกเป็น 2 สมัย คือ สมัยก่อนราชวงศ์และสมัยราชวงศ์

ก. สมัยราชวงศ์ก็คองสมัยการอพยพของชาวอียิปต์โบราณเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำไนล์

ก. สมัยราชวงศ์ เริ่มตั้งแต่เมื่อ Menes แห่ง Thinis รวมอียิปต์สูงและอียิปต์ต่ำเข้าด้วยกัน เมื่อประมาณ 3000-2400 B.C.

ข. : เทพเจ้าสำคัญคือเทพ Ra หรือ Re, เทพ Osiris, เทวี Isis เป็นต้น

: สมัยสำคัญที่ควรดูรายละเอียดก็คือสมัย Amenhotep IV ที่เรียกว่าเป็น สมัยแห่งการปฏิรูปทางศาสนา ก็เพราะเมเนสพยายามจะหันจากการนับถือศาสนาแบบ Polytheism (ลัทธินับถือพระเจ้าหลายองค์) มาเป็น Monotheism หรือลัทธินับถือเทพเจ้าองค์เดียว

มรดกทางอารยธรรม

1. วรรณคดี : Book of the Dead, การประดิษฐ์ตัวอักษร Hieroglyphic
2. ศิลปสถาปัตยกรรม : การสร้างปิรามิดในสมัยราชวงศ์และการสร้างวัดในสมัยจักรวรรดิ
3. การชลประทาน : การขุดคลองส่งน้ำ, ปฏิทินสุริยคติกำหนดปีหนึ่งมี 365 วัน, คณิตศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เรขาคณิต

4. การแพทย์ : การทำน้ายาอาบศพ และศิลปในการผ่าตัด

5. การค้าขาย กับประเทศใกล้เคียง

2. ดินแดนพระจันทร์เสี้ยว ได้แก่อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส มีดินแดนของชนต่อไปนี้คือ

2.1 สุ่มเวียน

- ด้านกฎหมาย ลัทธิตอบสนอง การลงโทษตามความผิดที่ได้ทำไป
- ตัวอักษรโรมัน (Cuneiform)
- วิทยาศาสตร์ : เดือนหนึ่งมี 29 วันครึ่ง ปีหนึ่งมี 12 เดือน เป็นกลางวัน 6 ชั่วโมง กลางคืน 6 ชั่วโมง (1 ชั่วโมง = 2 ชั่วโมงปัจจุบัน)

- การนับหน่วย 60 เช่น
- 1 ชั่วโมง = 60 นาที
- 1 นาที = 60 วินาที
- วงกลม = 360° (60 ทศกรั)

- สถาปัตยกรรม : Ziggurat

2.2 เรื่องของชนเผ่า Semites พวก Sumerians

ถูกชนเผ่าเซไมท์รุกราน แต่ก็ได้อบรมอารยธรรม และสร้างสมต่อมา มีชนเผ่าต่อไปนี้คือ

1. Akkadians : มีกษัตริย์ที่มีชื่อเสียงคือ ซาร์กอน มีความสำคัญคือเป็นชนเซไมท์พวกแรกในเมโสโปเตเมีย
2. Amorites : ตั้งกรุงบาบิโลนเป็นเมืองหลวง มีกษัตริย์ผู้มีชื่อเสียงคือ กษัตริย์ Hammurabi เจ้าของประมวลกฎหมาย Hammurabi ได้ชื่ออาณาจักรในประวัติศาสตร์ว่า "อาณาจักรบาบิโลเนียเก่า"

3. Kassites : นำมาเข้ามาใช้ในบริเวณนี้เป็นครั้งแรก

บริเวณรัฐเล็กอื่น ๆ ก็คือ

1. Phoenicians : คือชื่อที่ชาวกรีกเรียกพวก Canaanites ในเขตปัจจุบันคือเลบานอน

ผลงาน

1. การนำตัวอักษร Hieroglyphic และ Cuneiform มาดัดแปลงเป็นของตนเอง แล้วถ่ายทอดให้กรีกเป็นต้นกำเนิดพยัญชนะภาษาตะวันตกในปัจจุบัน

2. Arameans : ศูนย์กลางที่กรุง Damascus เจ้าของภาษาที่พระเยซูใช้ในการสอนศาสนา

3. Hebrews : ความสำคัญทางศาสนาปรัชญา คือบรรพบุรุษของอิสราเอลในปัจจุบัน

จักรวรรดิสุดท้ายในเอเชียตะวันตก

1. จักรวรรดิ Assyria

1. สมัย Assurbarnipal มีการสร้างห้องสมุด รวบรวมแผ่นศิลาจารึกไว้ทั้งหมดถึง 22000 แผ่น
2. การก่อสร้างพระราชวังด้วยหินใหญ่โต ประดับตกแต่งเป็นรูปโค้ง อีรูเคลือบสกลสี
3. ศิลปการแกะสลักภาพปูน

2. จักรวรรดิเคลเดีย หรือ "อาณาจักรบาบิโลเนียใหม่"

มีกษัตริย์ที่มีชื่อเสียงคือ Nebuchednezzar ผู้สร้างสวนลอยแห่งนครบาบิโลน

ผลงานทางด้านดาราศาสตร์ และโหราศาสตร์

การสันพระชนม์ของ Nebuchednezzar มีความสำคัญคือเป็นการบ่งบอกถึงการสิ้นอิทธิพลของพวก Semites ในเอเชียตะวันตก

3. ชนเผ่าอินโด-ยุโรป

3.1 Lydians :

ความมั่งคั่งของกษัตริย์ Croesus ศิกรค้าเหรียญทองผสมเงินในการซื้อขายแลกเปลี่ยนโดยคิดอัตราแลกเปลี่ยนตามน้ำหนักของเหรียญ

3.2 Medes

เมืองหลวงคือ Ecbatana

3.3 Persia

ยึดครองอาณาจักรของพวกเคลเดียเมื่อปี 539 B.C.

สร้างอารยธรรมขึ้นมาใหม่โดยผสมอารยธรรมของพวกเคลเดียบางส่วน กษัตริย์ที่มีชื่อมากคือ "Darius" มหาราช มีผลงาน

1. แบ่งท้องที่ในจักรวรรดิออกเป็น 20 มณฑลเรียกว่า "Satrapies" มีนครหลวง 4 แห่งคือ Susa, Ecbalana, Pessepolis และ Babylon

2. ผลงานการสร้างถนนพระราช "The King's Highway" และการสร้างสถานีพักรับ 1600 ไมล์ จาก Ephesus - Susa

3. สร้างระบบ "หูและตา" ของกษัตริย์ศาสนา : Zoroaster มีคัมภีร์คือ Avesta

ตอนที่ 3 ผู้นำแสงสว่างแห่งอารยธรรม

1. บรรพบุรุษกรีกโบราณคือ Hellenes ชาวกรีกนิยมเรียกตนเองว่า Hellenes เรียกประเทศของตนว่า Hellas

อ่านต่อหน้า

เนื้อหาสรุปกระบวนการวิชา

ต่อจากหน้า 3

ดังนั้นถึงแม้กรีซจะแยกกันออกเป็นนครรัฐ (City-States หรือ Polis) แต่ชาวกรีกก็มีความรู้สึกว่าเป็นพวก Hellenes ร่วมกันมีความเจริญกว่าพวกปาเธียนโดยรอบ

2. อารยธรรมของกรีกแบ่งเป็น 2 สมัยใหญ่ ๆ คือ

1. อารยธรรมก่อนสมัยของกรีกโบราณ คือ อารยธรรมอีเจียน (Aegean Civilization) ประกอบด้วยอารยธรรมไมนอน (Cretan Civilization) อารยธรรมกรุงทรอย (Trojan Civilization) และอารยธรรมเฮลเลนิก (หรือ Mycenaean Civilization)

2. อารยธรรมกรีกโบราณ แบ่งเป็น 2 สมัย

2.1 อารยธรรมเฮลเลนิก คือ สมัยอารยธรรมกรีก ซึ่งมีศูนย์กลางความเจริญอยู่ที่นครเอเธนส์ ครอบคลุมแบบประชาธิปไตย ซึ่งเริ่มปรากฏในสมัยการร่างประมวลกฎหมายของดราโค โซลอน คลีสเตเนส และเพริคลีส นอกจากนี้ความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการเปรียบเทียบการปกครองของนครรัฐต่าง ๆ เช่นแบบประชาธิปไตยของเอเธนส์ และแบบกษัตริย์ประชาธิปไตยของสปาร์ตา

- นักปรัชญาเมธีสมัยเฮลเลนิกที่มีอาทิ พวก Sophists, Socrates, Plato และ Aristotle
- การปกครองสรุปว่าเป็นแบบนครรัฐ
- วิทยาศาสตร์ มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ "บิดาของวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ" ก็คือ Thales

2.2 อารยธรรมเฮลเลนิสติก ก็คืออารยธรรมสมัยเมื่อ Philip แห่งมาซิโดเนีย และอเล็กซานเดอร์มหาราช ทรงรวมนครรัฐต่าง ๆ ของกรีกเข้าด้วยกันอยู่ภายใต้การปกครองของพระองค์ และสถาปนาศูนย์กลางของโลก เฮลเลนิสติกขึ้นที่นครอเล็กซานเดรีย

- ปรัชญาเมธีในสมัยนี้เป็นลักษณะการหันสังคมนิยม มีลัทธิต่าง ๆ คือ Epicureanism, Stoicism, Cynicism และ Skepticism
- การปกครองเป็นแบบ Military Empire
- วิทยาศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ กล่าวคือ เป็นการทดลองเพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ผลงานของอาร์คิมิดีส และยูคลิด, อีราตอสเตเนส เป็นต้น

3. อารยธรรมโรมัน ความสำคัญที่สุดก็คือ ประมวลกฎหมาย อาทิเช่น กฎหมาย 12 โต๊ะ, กฎหมาย Justinian รวมทั้งบทกวีในฐานะผู้ถ่ายทอดอารยธรรมกรีกมาให้แก่ชาวโลก และลำดับการปกครองของโรมันมีลำดับดังนี้คือ Monarchy, Republic, Principate และ Empire

4. อารยธรรมเก่าในโลกใหม่ ก็คืออารยธรรมของพวกอินเดียนแดงในเขตอเมริกากลาง มีอารยธรรมของ

1. Mayas ผลงานเด่นคือการสร้างปฏิทิน, คณิตศาสตร์, การประดิษฐ์ตัวอักษร ได้รับฉายาว่าเป็น "The Greeks of the New World"
2. Aztecs เป็นนักรบ มีอารยธรรมปรากฏอยู่บ้างคืองานปฏิมากรรมและสิ่งทอ การเขียนรูปภาพ การเต้นรำ การทำถ้วยชาม พวกเขามีฉายาว่า "The Romans of the New World"
3. Incas เรียกตัวเองว่า "ชาวพระเจ้าอาทิตย์" เป็นเกษตรกรที่มีชื่อเสียงที่สุด

ตอนที่ 4 ยุคกลางตอนต้น (ค.ศ. 432-ค.ศ. 1050)

ตอนปลายยุคโบราณนั้นก็คือระยะที่อาณาจักรโรมันเริ่มเสื่อม อารยธรรมแบบคลาสสิก คืออารยธรรมแบบกรีก-โรมันเริ่มถูกทอดทิ้ง ระยะแห่งการหยุดชะงัก วันแห่งอารยธรรมนี้เองที่เราเรียกว่า "ยุคมืด" (Dark Ages) ซึ่งหมายถึงระยะที่ไม่มี ความก้าวหน้าทางวัฒนธรรม ซึ่งความจริงไม่ได้เป็นอย่างนั้น เพราะอันที่จริงก็ยังคงมี "จุดแห่งความสว่าง" หลายจุดไว้ในยุคนี้เหมือนกัน เพียงแต่มิได้มีลักษณะเป็นบริเวณกว้าง ๆ เหมือนในสมัย Pax Romana ของโรมัน แต่ก็ถือว่าเป็นสมัยที่มนุษย์เริ่มพัฒนาระเบียบประเพณีของตัวเอง และสร้างสถาบันต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับกาลสมัยของตนเหมือนกัน นับเป็นการขยับขยายจากลักษณะอารยธรรมแบบโบราณ เข้าสู่แบบใหม่ ยุคนี้จัดเป็นยุคเชื่อมต่อ ระหว่างอารยธรรมโบราณกับอารยธรรมยุคใหม่ แต่เรียกว่า "ยุคกลาง"

สมัยแห่งความเสื่อมของจักรวรรดิโรมันนั้น มีผู้เปรียบเทียบว่า "เหมือนคนเจ็บ" แต่เมื่อนารยชนเข้ารุกราน นารยชนก็เปรียบเสมือนฆาตกรที่สังหารคนเจ็บนั้นให้ "ตายสนิท"

ผลการรุกรานของนารยชนนั้นที่สำคัญ ๆ ก็คือ

1. อาณาจักรโรมันถูกแบ่งแยก
2. การค้าขายเซา ก็คือการอุตสาหกรรมถูกปิด พลดเมืองลดจำนวนลง
3. วัฒนธรรมและศิลปะวิทยาการต่าง ๆ หยุดชะงัก เพราะพวกเยอรมันได้ทำลายห้องสมุดและพิพิธภัณฑสถานเสียสิ้น

- สมัยกลาง หรือ The Middle Age นี้ จะกินเวลานานตั้งแต่ศตวรรษที่ 5 คือระยะที่พวกนารยชนเข้ารุกรานอาณาจักรโรมัน จนอาณาจักรโรมันล่มเมื่อปี ค.ศ. 476 จนถึง ค.ศ. 1452 เมื่ออาณาจักรโรมันตะวันออกถูกพวกเตอร์กิกบุกเข้าทำลายกรุง Constantinople ห้องสมุดถูกเปิด หนังสือดี ๆ ตกมาถึงมือสามัญชน เมื่อคนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้มากขึ้น ศิลปะวิทยาการแบบคลาสสิกหรือกรีก-โรมัน ได้รับการเผยแพร่ ทำให้นำไปสู่สมัยแห่งการฟื้นฟูศิลปวิทยาการเหล่านั้น คือสมัยที่เรียกว่า Renaissance เป็นการย่างเข้าสู่สมัยใหม่ (บางแห่งก็ถือปี ค.ศ. 1457 เมื่อ Guttenberg ประดิษฐ์เครื่องพิมพ์ และบางแห่งก็ถือปี ค.ศ. 1492 เมื่อ Columbus พบทวีปใหม่หรืออเมริกา)

* ลักษณะเด่นของสมัยกลาง

1. การเรียนรู้โดยการฝึกงาน
2. คริสตศาสนามีบทบาทสำคัญที่สุด
3. ลักษณะสังคมเป็นแบบศักดินาสวามิภักดิ์

รายละเอียดอื่น ๆ ของยุคกลางตอนต้นนี้คือ

1. การสถาปนาอาณาจักรแฟรงค์ ซึ่งมีผลคือ เป็นการสร้างอาณาจักรคริสเตียนใหม่ขึ้นในยุโรป โดยเฉพาะในสมัยพระเจ้าชาร์เลอมาญ ได้ทรงรวมยุโรปทั้งหมดเข้าไว้ภายใต้การปกครองเดียวภายหลังจักรวรรดิโรมันล่ม ทรงสามรถยุติการแผ่อำนาจของพวกมุสลิมซึ่งถ้าไม่มีอาณาจักรแฟรงค์ โฉมหน้าของประวัติศาสตร์ก็จะเปลี่ยนไปเป็นแบบอารยธรรมมุสลิม (Saracenic Civilization) แต่อาณาจักรนี้มีไต้ยืนยาว ได้แบ่งแยกเมื่อปี ค.ศ. 843 ด้วยการทำสนธิสัญญาแวร์ดัว อาณาจักรถูกแบ่งคือ
 1. ให้หลุยส์ เดอะ เยอรมัน ได้ปกครองดินแดนซึ่งต่อมาคือ Germany
 2. ชาร์ลส์ เดอะ บอยล์ ได้ปกครองตะวันตกคือ ฝรั่งเศส
 3. โลเธร์ ได้ปกครองภาคเหนือของอิตาลี และดินแดนแคบ ๆ ระหว่างภาคตะวันตกและตะวันออก ซึ่งต่อมาคือ Lorraine
2. เรื่องราวของกำเนิดคริสตศาสนา ดูศัพท์ต่าง ๆ เช่น persecution, ประกาศแห่งมิถิลาน, excommunication, interdict, Truce of God

คริสตศาสนามีอำนาจสูงสุดในสมัย Pope Innocent III หลังสมัยนี้แล้วอำนาจของคริสตศาสนาก็เริ่มเสื่อม เนื่องจากประเทศต่าง ๆ เริ่มมีลักษณะรวมกันเป็นชาติรัฐ (national state) โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือฝรั่งเศสและอังกฤษ กษัตริย์สามารถควบคุมขุนนาง (feudal Lords) ได้รัดกุมขึ้น บทบาทของศาสนจักรในการควบคุมความสงบสุขและระเบียบในสังคมก็ลดน้อยลง

3. เรื่องของศาสนาอิสลาม

4. เรื่องของระบบฟิวดัล และระบบแมนเนอร์ ให้อำนาจโดยสังเขปในฐานะพื้นฐานแห่งสังคมสมัยกลาง

ตอนที่ 5 ยุคกลางแห่งสมัยกลางและยุคกลางตอนปลาย (The High Middle Age)

ลักษณะสำคัญของยุคกลางแห่งสมัยกลาง หรือ The High Middle Age ก็คือยุคที่คริสตศาสนาเรืองอำนาจที่สุดในสมัยกลาง จักรวรรดิชาวมุสลิมต้องหลีกทางให้อาณาจักรฟิวดัล และจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ อำนาจของสันตปาปาเริ่มแผ่ขยายครอบคลุมอาณาจักรคริสเตียน เริ่มมีพลังขึ้นแข่งกันหลายด้าน เช่น ทางด้านจิตใจและปัญญาซึ่งได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลายอย่างต่อมา ประการหนึ่งก็คือการค้ากับตะวันออกกลาง และพัฒนาการทางด้านพาณิชย์กรรม และเส้นทางการค้าในยุโรปตะวันตก การฟื้นฟูทางการค้าทำให้เมืองเก่า ๆ กลับมีชีวิตชีวา มีเมืองใหม่ ๆ เกิดขึ้น กลายเป็นเมืองของพ่อค้าและช่างฝีมือซึ่งมีฐานะ "ไม่เป็นทั้งขุนนาง ไม่เป็นทั้งชาวนา นับเป็นวรรณะใหม่ในสังคมฟิวดัล"

ดังนั้นหลังจากครั้งแรกแห่งคริสตศตวรรษที่ 11 นับต่อมาไม่น้อยกว่า 2 ศตวรรษ จึงนับเป็นพัฒนาการแห่งลักษณะความเป็นยุคกลางอย่างเต็มที่ ที่เราเรียกว่า "High Middle Ages" กล่าวคือ

1. เป็นสมัยแห่งการแข่งขันกันระหว่างศาสนจักรและอาณาจักร
2. เป็นสมัยพัฒนาการแห่งอำนาจกษัตริย์ในฝรั่งเศสและอังกฤษ
3. สมัยสงครามครูเสด
4. การแพร่ขยายคริสตศาสนาไปสู่แดนสลาวิก ภาคตะวันออก และเข้าสู่เขตมอสเล็มสเปน ความรุ่งเรืองของศาสนาในสมัยนี้นับว่าสูงสุด พัฒนาการของศาสนจักรอย่างสูงสุดเป็นสถาบันสากลที่แข็งแกร่งที่สุด
5. มีการฟื้นฟูการศึกษา กำเนิดมหาวิทยาลัย เป็นสมัยที่มีชีวิตชีวา และเป็นสมัยที่มีการเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง เรียกว่า "Republica Christiana" ซึ่งยุโรปตะวันตกมีลักษณะรวมกันเสมือนเป็นสมาชิกแห่งคริสเตียนรวม (The Commonwealth of United Christendom)

สรุปว่ายุครุ่งโรจน์ที่สุดแห่งสมัยกลางนี้ ก็คือยุคผลแห่งการแก้ไขปรับปรุงในยุคแรก มีความเจริญทั้งในด้านศิลปกรรมวรรณคดี ปรัชญา แต่เนื่องจากความเจริญนั้นเกิดขัดแย้งกัน กล่าวคือ ความเจริญแห่งระบอบชาติรัฐ ทำให้ขัดกับการรวมกันทางศาสนา นำไปสู่ความสับสนอีกครั้งหนึ่งในตอนปลายสมัยกลาง (Later Middle Age) เมื่อประมาณคริสตศตวรรษที่ 13-15 จึงกลายเป็นสมัยแห่งความยุ่งยาก ขัดแย้ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง แนวความคิดซึ่งหลังคริสตศตวรรษที่ 15 เป็นต้นไปได้นำทางไปสู่การปรับตัวเป็นสมัยใหม่

ประวัติศาสตร์ในยุคนี้โดยสรุป จึงเท่ากับเป็นการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงจากระบอบศักดินาสวามิภักดิ์ (Feudalism) ไปสู่การปกครองแบบที่มีกษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย และวิวัฒนาการแห่งชาติรัฐนั้น ก็ทำให้เกิดความรู้สึก "ชาตินิยม" ในหมู่ประชาชน ลัทธิชาตินิยม (Nationalism) นั้น นับว่ามีความหมายถึงความจงรักภักดี หรือความรักที่มีต่อประเทศของตนเป็นส่วนรวม มีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนขนาดใหญ่ยิ่งขึ้นกว่าท้องถิ่นเล็ก ๆ ที่ตนอยู่ ซึ่งความเป็นชาตินิยมนี้ไม่เคยมีเลยในสมัยเริ่มต้นยุคกลาง แต่จะปรากฏชัดเจนนับปี ค.ศ. 1100

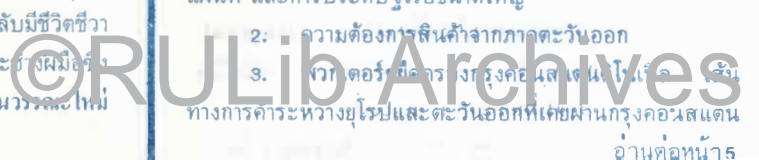
ประวัติศาสตร์ในยุคนี้โดยสรุปจึงเท่ากับเป็นการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงจากระบอบศักดินาสวามิภักดิ์ (Feudalism) ไปสู่การปกครองแบบที่มีกษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย และวิวัฒนาการแห่งชาติรัฐนั้น ก็ทำให้เกิดความรู้สึก "ชาตินิยม" ในหมู่ประชาชน ลัทธิชาตินิยม (Nationalism) นั้น นับว่ามีความหมายถึงความจงรักภักดี หรือความรักที่มีต่อประเทศของตนเป็นส่วนรวม มีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนขนาดใหญ่ยิ่งขึ้นกว่าท้องถิ่นเล็ก ๆ ที่ตนอยู่ ซึ่งความเป็นชาตินิยมนี้ไม่เคยมีเลยในสมัยเริ่มต้นยุคกลาง แต่จะปรากฏชัดเจนนับปี ค.ศ. 1100

การรวมเป็นชาติรัฐ และความรู้สึกเรื่องชาตินิยมนั้น ปรากฏชัดยิ่งขึ้นในสมัยสงครามร้อยปี ซึ่งจัดว่าเป็น "ความขัดแย้งอันสำคัญระหว่างชาติเป็นครั้งแรก (The First Major National Conflict) ความฝันของโลกโบราณ ที่จะรวมเป็นจักรวรรดิสากลอันหนึ่งอันเดียวเป็นอันสิ้นสุดลงตั้งแต่เริ่มต้นคริสตศตวรรษที่ 14 สงครามร้อยปีจึงมีลักษณะเป็นสงครามระหว่างกษัตริย์อังกฤษและฝรั่งเศส

รัฐประชาธิปไตยในขณะนั้นก็คือ อังกฤษ และฝรั่งเศส นอกจากนี้ก็เป็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างศาสนจักรและอาณาจักรซึ่งสิ้นสุดลงด้วยข้อตกลงแห่งเวอรัม (Concordat of Worms) ค.ศ. 1122

เหตุการณ์สำคัญอีกเหตุการณ์หนึ่งในยุคนี้ก็คือ การแสวงดินแดนใหม่ ซึ่งมีสาเหตุจาก

1. การปรับปรุงการเดินเรือใหม่ การประดิษฐ์เข็มทิศในคริสต์ศตวรรษที่ 16 เครื่องมือค้นหาเส้นรุ้งขนาน การทำแผนที่ และการประดิษฐ์เรือขนาดใหญ่
2. ความต้องการสินค้าจากภาคตะวันออก
3. การค้นพบทวีปอเมริกาและอินเดียตะวันออก

เนื้อหาสรุปกระบวนการวิชา

ต่อจากหน้า 4

ดิโนเปิลถูกตัดขาด เพราะความรู้สึกว่าเส้นทางนี้ไม่ปลอดภัย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1453

4. ความต้องการเดินทางอ้อมทวีปแอฟริกาสู่มหาสมุทรแอตแลนติก เพื่อหลีกเลี่ยงการผูกขาดของอิตาลี

ตอนที่ 6 ยุโรปเรอเนซซันซ์ยุคใหม่

1. การฟื้นฟูศิลปวิทยา ก็คือสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของสมัยใหม่ เนื่องจากการที่โคลัมบัส เสียงเดินทางไปทางตะวันออก ที่ทำให้คนลดความกลัวในสิ่งใหม่ลง การพิมพ์ช่วยให้วิทยาการแพร่ไปถึงหมู่ชนทั่วไป การอ่านคัมภีร์ใหม่ฉบับแท้จริงเหล่านี้กลายเป็นเครื่องกระตุ้นให้คนหันมาโจมตีศาสนาอีกครั้งหนึ่ง

ก. เหตุที่การฟื้นฟูศิลปวิทยาเริ่มในอิตาลีก็เพราะอิตาลีมีศูนย์กลางการค้าที่มั่งคั่งหลายแห่ง ทำให้ได้รับอิทธิพลของอารยธรรมโดยผ่านเมืองท่าต่าง ๆ ของอิตาลี นอกจากนี้อิตาลีก็มีฐานะเป็นทาบอโดยตรงทั้งทางประวัติศาสตร์และโดยประเพณีการใช้ประมวลกฎหมายที่มีชื่อเสียงของจักรวรรดิโรมัน รวมทั้งมีภาษาและวรรณคดีลาตินเผยแพร่อยู่ทั่วไปแล้วด้วย

ข. ผลงานในสมัย Renaissance คือ

1. ภาษา : ภาษาละตินเริ่มลดความสำคัญลงหันมาใช้ภาษาของสามัญชนมากขึ้น
2. ศิลปะ : มีบุคคลที่มีชื่อเสียงอาทิ Leonaido Da Uinci ที่มีภาพเขียนที่มีชื่อคือ Mana Lisa และ The Last Supper เป็นต้น ท่านอื่น มีเช่น Michael Angelo เป็นต้น
3. วรรณคดี : ผลงานทางวรรณกรรมของ Dante, Boccaccio และ Machiavelli เป็นต้น
4. การค้นพบทางวิทยาศาสตร์มีอาทิ ผลงานของ Copernicus, Galileo, Newton เป็นต้น
5. การค้นพบทางภูมิศาสตร์ : ความต้องการค้นคว้าเส้นทางใหม่ไปทางตะวันออก เพื่อตัดระบบผูกขาดของอิตาลี ทำให้พบดินแดนใหม่ และการเปิดเส้นทางการค้าใหม่นี้ก็ได้นำไปสู่การปฏิวัติทางการค้า คือ "Commercial Revolution" แห่งศตวรรษที่ 17 และศตวรรษที่ 18

2. การปฏิรูปศาสนา ในระยะที่มีการประดิษฐ์เครื่องพิมพ์ การค้นพบทวีปอเมริกา การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างในโฉมหน้าประวัติศาสตร์เข้าสู่ยุคใหม่นั้น ชาวยุโรปตะวันตกก็ยังนับถือศาสนาโรมันเป็นศาสนาเดียวจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 11 จึงได้เกิดการแตกแยกทางศาสนา แบ่งออกเป็นนิกายตะวันตก มีโรมเป็นศูนย์กลางและมีสันตปาปา (Pope) เป็นประมุข และอีกนิกายหนึ่งคือกรีก ออร์ทอดอกซ์ มีคอนสแตนติโนเปิลเป็นศูนย์กลาง และมีปatriอาร์คแห่งคอนสแตนติโนเปิลเป็นประมุข

จนถึงศตวรรษที่ 16 การแตกแยกทางศาสนาในนิกายตะวันตกมากขึ้น กล่าวคือได้เกิดศาสนาใหม่ มีแนวศาสนาประจำชาติมากขึ้น (ไม่ขึ้นตรงต่อกรุงโรมอีกต่อไป) คริสตศาสนานิกายแคทอลิกซึ่งเป็นระบบศาสนาของสมัยกลางเหลือเพียงสถาบันเดียวที่ยังคงอยู่ให้ถูกโจมตี (ภายหลังที่สถาบันต่าง ๆ ได้ถูกเปลี่ยนไปเกือบหมดแล้ว) จึงถูกขู่ปฏิรูปให้เป็นศาสนาสมัยใหม่ งานชิ้นนี้ก็คือขบวนการปฏิรูปศาสนาซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลงานของชาวเยอรมัน

3. บทสรุปการฟื้นฟูศิลปวิทยา และการปฏิรูปศาสนา นั้น ก็คือการที่นักมนุษยธรรมนิยม (Humanists) ตามแบบฉบับของอารยธรรมคลาสสิกได้พากันลุกขึ้นทลายลักษณะ "Universal faith" ของสมัยกลางอย่างยับเยิน ไม่แต่เพียงการสร้างจักรวาลสากลเท่านั้นแต่ยังรวมถึงศาสนาซึ่งเป็นความเชื่ออย่างอื่นในขณะนั้น เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงนี้จึงเท่ากับได้เป็นการก้าวออกจากสมัยกลาง และก้าวเข้าสู่ยุคใหม่อย่างแท้จริง

4. ผลของการปฏิรูป**

1. การสิ้นสุดสภาพศาสนาสากล แคทอลิกไม่ใช่ศาสนาสำคัญแต่เพียงศาสนาเดียวเหมือนเดิม
2. สงครามศาสนา ระหว่างรัฐแคทอลิก และโปรเตสแตนต์ รวมทั้งสงครามกลางเมืองระหว่างพวกต่างนิกายในประเทศ สงครามที่สำคัญก็คือสงครามสามสิบปี ซึ่งสิ้นสุดลงด้วยการทำสัญญาสันติภาพเวสฟาเลีย (Treaty of Westphalia ค.ศ. 1648) ความสำคัญของสนธิสัญญานี้ก็คือ นับเป็นการประชุมร่วมกันเพื่อทำสนธิสัญญาสันติภาพเป็นครั้งแรกในยุโรป เพื่อยุติความขัดแย้งทางศาสนาและเริ่มยุคใหม่ แห่งสงคราม

ระหว่างคริสต์ศักราชและระหว่างชาติเพื่อความยิ่งใหญ่ทางเศรษฐกิจและเรียกร้องดินแดนเพิ่มขึ้น

5. เรื่องการพัฒนาของอิตาลีโดย เมื่ออิทธิพลของศาสนาคลง ความสำคัญในสมัยต่อมาคือพัฒนาการของระบบเอกราธิปไตย (Absolutism) กษัตริย์ทรงมีสถานะประดุจเป็นตัวแทนของเทพเจ้า และต่อมาคือเรื่องราวของการปกครองในระบอบรัฐสภา มีธรรมนูญปกครองประเทศ โดยเฉพาะเรื่องราวการปฏิวัติครั้งสำคัญของอังกฤษคือ The Glorious Revolution ซึ่งได้มีส่วนบรรเทาใจอย่างมากต่อนักปฏิวัติในอเมริกาและฝรั่งเศสในตอนปลายศตวรรษที่ 18 เพราะการจำกัดอำนาจของกษัตริย์ให้น้อยลงนั้นกลายเป็นตัวอย่างสำคัญของบุคคลหลายฝ่ายที่ไม่พอใจการปกครองระบอบกษัตริย์ เป็นการแสดงถึงชัยชนะของสภาปาร์เลียเมนต์เหนือกษัตริย์โดยเด็ดขาด

6. เรื่องของสงครามสามสิบปี สาเหตุสำคัญให้พิจารณาถึงสัญญาสันติภาพออกซเบิร์ก (Peace of Augsburg) ให้ผู้ปกครองประเทศเป็นผู้เลือกนับถือศาสนา (หมายถึง แคทอลิกและ Lutheranism) ไม่ได้รวมนิกายคาลวงไว้ด้วย อีกประการหนึ่งก็คือเจ้าของที่ดินเดิมซึ่งเป็นแคทอลิกถูกรวมเข้ามาอยู่ในแคว้นโปรเตสแตนต์ และการคืนรอยเพื่อให้เกิดผลพ้นจาก "อาณัติโรมันอันศักดิ์สิทธิ์" สาเหตุสำคัญ ๆ เหล่านี้เองที่นำไปสู่ "สงครามซึ่งกันและกันเพื่อความพ้นาศที่เนื่องมาจากสงครามอันนำอาณาที่สุดในประวัติศาสตร์" ซึ่งสิ้นสุดลงด้วยการทำสนธิสัญญา Westphalia ดังกล่าวแล้วในข้อ 4

7. นอกจากการฟื้นฟูศิลปวิทยา (The Renaissance) การปฏิรูปศาสนา (The Reformation) แล้ว การเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ "การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ในคริสต์ศตวรรษที่ 17" ถือว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญที่สุดตั้งแต่เริ่มกำเนิดคริสต์ศาสนา ผลคือการล้มเลิกวิชาฟิสิกส์แบบของ Aristotle ล้มเลิกทฤษฎีดาราศาสตร์ของปโตเลมี มีการค้นพบมีการประดิษฐ์ต่าง ๆ มากมายนับเป็น "ศตวรรษแห่งความปราดเปรื่อง" (Century of Genius) มีนักปราชญ์สำคัญคือ Galileo, Descartes, Newton และ Leibniz

จากยุคนี้ (ศตวรรษที่ 17) แนวคิดเชิงฆราวาสวิสัยที่มีวิวัฒนาการมากขึ้น มีการยอมรับเหตุผลมากขึ้นในสังคมยุโรป จนทำให้ คริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นยุคแห่งเหตุผล (Age of Reason) ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ได้เกิดขัดแย้งกันเองแตกออกเป็น

1. พวกเสรีนิยม และพวกนิยมเอกราธิปไตย
 2. พวกโปรเตสแตนต์กับแคทอลิก
 3. พวกนิยมอำนาจกับพวกนิยมเหตุผล
- สรุปว่า สมัยประเทืองปัญญาที่คือสมัยที่วิทยาศาสตร์เข้าแทนที่วิชาเทววิทยา เป็นยุคที่เน้นความสำคัญของเหตุผล เกิดทุนปัจเจกชนนิยม (Individualism) จัดเป็น "สมัยแห่งมวลชน" (Age of Popularization) ก็มีแนวคิดใหม่ ๆ ครอบงำชนชั้นกลางในคริสต์ศตวรรษที่ 18

8. สมัยแห่งภูมิธรรม เกิดขึ้นเพราะการค้นคิดของนิวตันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชาการในยุโรปว่า "วิทยาศาสตร์คือเครื่องมือไขจักรวาล" คริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็น "ยุคแห่งเหตุผล" และมนุษย์เท่านั้นที่มีลักษณะ "ประเทืองปัญญา (enlightened)" คำว่า "Enlightenment" จึงเป็นคำอธิบายลักษณะสำคัญของสมัยนี้ มีนักปราชญ์สำคัญคือ Voltaire, Montesquien Thomas Hobb และ John Locke เป็นต้น

เหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้นิวตันนิยมแพร่หลายยิ่งขึ้นก็คือการประกาศเอกราชของอเมริกา ปี ค.ศ. 1776 ซึ่งเป็นที่กล่าวถึง "พลังแห่งความคิด" ได้กลายเป็น "พลังการเมือง" ขึ้นมาดังคำกล่าวที่ว่า "There is no force in history more powerful than an idea whose time has come."

อ่านต่อฉบับหน้า

LA 251

เอกสารที่ใช้ในการศึกษา

แผ่นปลิวคำบรรยาย 3 ชุด คือ ชุดที่ 1, ชุดที่ 2 และเอกสารประกอบ (วัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 4) และหนังสืออื่นที่มีหัวข้อตรงกับที่บรรยาย

หัวข้อสำคัญในการเตรียมตัวสอบ

1. ความแตกต่างระหว่างระบบทุนนิยมในทางทฤษฎี (ชุดที่ 1 หน้า 5-15) กับระบบทุนนิยมในทางปฏิบัติที่ปรากฏในสหรัฐอเมริกา (ชุดที่ 1 หน้า 18-24) อังกฤษ (ชุดที่ 1 หน้า 36-42) และฝรั่งเศส (ชุดที่ 2 หน้า 1-5)

(หลักสำคัญก็คือว่าในทางปฏิบัติระบบทุนนิยมที่สหรัฐอเมริกาเป็นแบบฉบับ ของอังกฤษก็เหมือนสหรัฐอเมริกาแต่มีลักษณะพิเศษเพิ่มเติมและของฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกัน)

2. ระบบทุนนิยมในทางปฏิบัติประสบบัญหายุ่งยากอะไรบ้าง และมีอนาคตเช่นไร (ชุดที่ 1 หน้า 25-36, 37-42 และชุดที่ 2 หน้า 4-7)

(ความเห็นของนักศึกษายังแตกต่างกันไปได้ แต่สิ่งที่สำคัญคือต้องนำข้อคิดต่าง ๆ ลงไว้ให้หมด)

3. ระบบเศรษฐกิจที่มีการวางแผนส่วนกลางมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญอย่างไรบ้างหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (ชุดที่ 2 หน้า 12-19)

(หลักก็คือต้องดูการเปลี่ยนแปลงในยุโรปตะวันออกทั้งหมดและต้องแยกประเทศบริวาร เช่น ยูโกสลาเวียออกจากโซเวียตซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ กัน)

4. ในระยะยาวมีทิศทางที่ระบบทุนนิยมและระบบวางแผนส่วนกลางจะพัฒนาไปสู่จุดหมายปลายทางอันเดียวกันหรือไม่ (ชุดที่ 2 หน้า 20-25)

(หลักก็คือการนำเหตุผลในด้านที่ทำให้เชื่อว่าการพัฒนาไปสู่จุดเดียวกันเป็นไปได้ กับเหตุผลที่ทำให้เชื่อว่าจะไม่ไปกันได้มาซึ่งกันและกัน ข้อยุติยอมรับแล้วแต่ต่างของนักศึกษาแต่ละคน แต่สิ่งสำคัญก็คือจะมองข้ามข้อคิดทั้งสองด้านไม่ได้)

5. แบบจำลองพัฒนาการเศรษฐกิจของ HLA MYINT มีสาระสำคัญอย่างไร และช่วยให้เข้าใจประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยนับแต่เราเปิดประเทศค้าขายกับโลกภายนอกได้เพียงใด (ชุดที่ 2 หน้า 28-48)

6. ให้พิจารณาถึงลักษณะเด่น ๆ ของพัฒนาการเศรษฐกิจไทยในช่วง 100 ปี (พ.ศ. 2393-2492) (ชุดที่ 2 หน้า 26-41)

(ลักษณะที่เด่นมากที่สุดก็คือพัฒนาการในด้านการส่งออกและการสร้างระบบตลาด)

7. แผนพัฒนาแผนที่ 1 ถึง 3 ประสบความสำเร็จอย่างไรบ้าง (เอกสารประกอบ หน้า 3-20)

8. เมื่อพัฒนาการดำเนินไปถึงแผนพัฒนาแผนที่ 3 แล้วยังมีปัญหาสำคัญอะไรค้างคาอยู่บ้าง (เอกสารประกอบ หน้า 25-29)

9. เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางพัฒนาในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 4 แล้วมีทิศทางประสบความสำเร็จหรือไม่ (เอกสารประกอบ หน้า 30-45)

(ความเห็นในเรื่องความสำเร็จของแผนนี้เป็นเรื่องเฉพาะตัวของนักศึกษา แต่ในคำตอบจะต้องมีประเด็นต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารประกอบครบถ้วน)

ศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ใจมลาย อาจารย์นิพนธ์ อุห้อง

LA 304

ข้อสอบอัตนัย 4 ข้อ เป็นแบบวินิจฉัยล้วน แยกได้ดังนี้

1. คำประกัน 1 ข้อ เน้นหนักหมวด 3, 4
2. จำนวน 1 ข้อ เน้นหนักหมวด 3, 4, 6
3. จำนวน 1 ข้อ เน้นหนักหมวด 3, 4
4. สิทธิยึดหน่วงครั้งข้อ เน้นหนัก ม. 241, 250
5. ทรัพย์สินครั้งข้อ เน้นหนัก ม. 251, 253, 256, 259, 273, 277-289

อาจารย์ประเสริฐ ต้นศิริ

โครงการอุปสมบทหมู่ภิกษุภาคฤดูร้อน

คำนำ

ตามประเพณี ชายไทยเมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ก็จะทำการอุปสมบท แต่หากอายุยังไม่ถึงตามเกณฑ์ดังกล่าวก็บรรพชาเป็นสามเณร ตามปกติการบรรพชาบวชกันพรุษาหนึ่งเป็นอย่างน้อย การบวชนั้นถือเป็นการศึกษาทางธรรม เพื่อนำมาใช้กับโลก ทำให้ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เนื่องจากความรู้ทางโลกอย่างเดียวยังไม่เพียงพอความสุขความเจริญที่แท้จริงอันถาวรมีกลุ่มมวลมนุษย์ได้ ดังนั้นพุทธศาสนิกชนเมื่อได้บวชแล้ว ได้ประพฤติประโยชน์หรืออันสงฆ์แก่บุคคล 3 จำพวก

- ก. อันสงฆ์ที่ตนเองพึงได้รับ
- ข. อันสงฆ์ที่ผู้อื่นทั้งหมดทั้งสิ้น มีบิดา มารดาคนเป็น ประธานพึงได้รับ
- ค. อันสงฆ์ที่พระพุทธรูปศาสนาพึงได้รับ

ตามปกติมนุษย์เกิดมาในสังคมนั้นเต็มไปด้วยความทุกข์ทั้งกาย ทั้งใจ ทุกข์ทั้งกายอันได้แก่ความเจ็บไข้ ความเหน็ดเหนื่อย ความแค้น อันหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความทุกข์ทั้งใจ เนื่องมาจากถูกไฟแห่งกิเลสอันได้แก่ โลภะ โทษะ โมหะ เผาผลาญจิตใจ ถูกอวิชชาบดบังเอาไว้ ทำให้เบียดเบียนสร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น แต่เมื่อบุคคลได้เข้าบวชเรียนแล้ว ได้ศึกษาธรรมะอย่างถูกต้องแล้ว ก็จะสามารถนำหลักธรรมมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับทั้งตนเองและผู้อื่น ตลอดทั้งสังคมส่วนรวมและยังก่อให้เกิดความปิติยินดีแก่บิดา มารดาญาติตลอดจนบัณฑิตทั้งหลาย โดยเฉพาะบิดา มารดา และยังได้ชื่อว่าเป็นผู้สืบต่อพระศาสนาไว้ อีกโสดหนึ่งด้วย ผู้ที่ได้บวชถือว่าเป็นญาติพระศาสนาเพราะได้เข้ามาใกล้ชิดกับพระศาสนา ทั้งยังได้มีโอกาสปฏิบัติทำให้เข้าใจในคำสอนอย่างถูกต้อง

โครงการกิจกรรมพุทธศาสนาฯ ได้เล็งเห็นความสำคัญในข้อนี้ จึงได้จัดอุปสมบทหมู่ภิกษุภาคฤดูร้อน ณ วัดราชโอรสาราม บางขุนเทียน รุบุรี ภายใต้การอุปสมบทของพระเดชพระคุณพระราชโมลี และได้ไปสมทวนธุรงค์และศึกษาธรรมกับพระโพธิญาณเถร (หลวงพ่อกา สุภัทโท) ณ วัดหนองป่าพง จ. อุบลราชธานี

จุดประสงค์

- 1. เพื่อศึกษาธรรมให้เข้าใจคำสั่งสอนของพระศาสนาอย่างถูกต้อง
- 2. เพื่อประพฤติปฏิบัติธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างจริงจัง
- 3. นำเอาหลักธรรมมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งตนเองและผู้อื่น
- 4. เพื่อเป็นธรรมทายาท

งานอบรมธรรมทายาทและอุปสมบทหมู่ ภาคฤดูร้อน

วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในพระพุทธรศาสนาอย่างถูกต้อง
- 2. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสปฏิบัติธรรมด้วยตนเองจะได้เข้าถึงพุทธธรรมได้ง่าย และเร็วขึ้น
- 3. เพื่อให้ให้นักศึกษามีสมาธิแน่วแน่ จะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาและประกอบอาชีพของตนภายหลังมา ตลอดจนทำความเจริญให้แก่สังคม

1. ผู้อบรมธรรมทายาท

ท่าน กัตติโก โภทฺธิ เป็นผู้อบรม ณ วัดวชิรธรรมกายาราม (ศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม) จังหวัด ปทุมธานี

2. ผู้อบรมอุปสมบทหมู่

- 1. พระเดชพระคุณ พระราชโมลี เจ้าอาวาสวัดราชโอรสาราม บางขุนเทียน รุบุรี เป็นพระอุปัชฌาย์
- 2. พระอาจารย์ชา สุภัทโท เจ้าอาวาสวัดหนองป่าพง จังหวัด อุบลราชธานี เป็นวิปัสสนาจารย์

3. การอบรมธรรมทายาท

ตั้งแต่ 20 มีนาคม ถึง 21 เมษายน 2521 จะกลับก่อนกำหนดมิได้ ในการอบรมมุ่งให้ธรรมทายาทได้ปฏิบัติธรรมด้วยตนเองดังนี้

- 1. ผูกสมทวนรักษาศีล 8 ให้มั่นคงตลอดระยะเวลาที่เข้าอบรม
- 2. สมทวนธุรงค์ เช่นเดียวกับพระภิกษุ อาศัยร่วมไม้เป็นที่เจริญภาวนา
- 3. ดินขึ้นทำความสะอาดตั้งแต่ 03.45 น. ทำความเพียรตลอดทั้งวันและเข้านอนต่อเมื่อ 22.30 น. ล่วงไปแล้ว
- 4. ปฏิบัติธรรมตามหลักสูตรที่วิปัสสนาจารย์ได้กำหนดไว้ให้ครบอย่างเคร่งครัด
- 5. ผู้ผ่านการอบรมเท่านั้น จะมีสิทธิสมัครร่วมงานอุปสมบทหมู่ระหว่างปิดภาคฤดูร้อนต่อไป

4. การอบรมอุปสมบทหมู่

- 1. ระหว่าง 20 มีนาคม ถึง 21 เมษายน 2521 เข้ารับการอบรมธรรมทายาท เพื่อฝึกทำสมาธิและอบรมธรรมะเบื้องต้นร่วมกับบัณฑิต นักศึกษาสถาบันต่าง ๆ ณ วัดวชิรธรรมกายาราม
- 2. 22 เมษายน ฝึกซ้อมขนานนาค และรับโอวาท
- 3. 23 เมษายน พิธีอุปสมบท
- 4. 24-26 เมษายน อบรมพระวินัยหลักสูตรเร่งรัด
- 5. 27 เมษายน เดินทางไปวัดหนองป่าพง เพื่อฝึกสมาธิและธุรงค์
- 6. 28-30 พฤษภาคม เดินทางไปโปรดญาติโยม
- 7. 31 พฤษภาคม ลาสิกขาบท และรับโอวาท ณ วัดโอรสาราม

อาจารย์วิชา มัชฌิมุญญ

ตำราออกใหม่

หมายเลข 20392 รหัส LA 251 ชื่อวิชา เศรษฐกิจการเมือง สำหรับนักกฎหมาย ชุด I ชื่อผู้แต่ง ดร.ประชุม โฉมฉาย ราคา 5 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20438 รหัส LA 203 (S) ชื่อวิชา รัฐธรรมนูญไทย ชื่อผู้แต่ง อาจารย์พูนศักดิ์ วรรณพงษ์ ราคา 9 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20207 รหัส LI 332 ชื่อวิชา โครงสร้างของภาษาไทย ชื่อผู้แต่ง ดร.วิจิตรนั ภาณุพงษ์ ราคา 14 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20349 รหัส LI 465 ชื่อวิชา ประโยคพื้นฐานภาษาฝรั่งเศส ชื่อผู้แต่ง ผศ.อรภรณ์ พุกกะมาน ราคา 10 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20203 รหัส MA 111 ชื่อวิชา แคลคูลัสและเรขาคณิตวิเคราะห์ ชุด 1, 2 ชื่อผู้แต่ง ผศ.สุดง โตประเสริฐ ราคา 3 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20418 รหัส MB 203 ชื่อวิชา แบบฝึกหัดการเงินธุรกิจ ชื่อผู้แต่ง อาจารย์สุนทร สันทราพรพล และคณะ ราคา 2 บาท ค่าส่ง 4 บาท

ต่อจากหน้า 7

หมายเลข 20391 รหัส MR 393 ชื่อวิชา การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น ชื่อผู้แต่ง อาจารย์ลลิตา ฤกษ์สำราญ และคณะ ราคา 8 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20331 รหัส PE 341 ชื่อวิชา การสาธารณสุขเบื้องต้น ชื่อผู้แต่ง อาจารย์ทวี ฤกษ์สำราญ ราคา 23 บาท ค่าส่ง 5 บาท

หมายเลข 20328 รหัส PE 349 ชื่อวิชา โรคและการควบคุมป้องกัน ชื่อผู้แต่ง อาจารย์ทวี ฤกษ์สำราญ ราคา 23 บาท ค่าส่ง 5 บาท

หมายเลข 20346 รหัส PE 386 ชื่อวิชา ตะกร้อ ชื่อผู้แต่ง อาจารย์เฉลียว บุญยงค์ ราคา 14 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20380 รหัส PS 328 ชื่อวิชา การบริหารการพัฒนา ชื่อผู้แต่ง อาจารย์สุจิตรา ธนานันท์ ราคา 10 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หมายเลข 20469 รหัส MB 309 ชื่อวิชา เอกสารประกอบการบรรยายการบริหารเครดิต ชื่อผู้แต่ง อาจารย์อำนาจ ลีวิทยพัฑล ราคา 2 บาท ค่าส่ง 4 บาท

หัวหน้าฝ่ายตำราฯ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สำนักงานอธิการบดี
ถนนพหลโยธิน ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์ 043-211111 โทรสาร 043-211112

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์			
1. นางกมลดา	นัฒนิกะมาส	ประธานกรรมการ	9. นายสมคิด
2. นางรัตนา	เลหวิชัย	กรรมการ	10. น.ส.ศิริลักษณ์
3. นายเทพพร	ดำรงศิริ	กรรมการ	11. น.ส.อรุณประภา
4. นางธัญญา	หยงยง	กรรมการ	12. นายรังสรรค์
5. น.ส.พรทิพย์	อรุณไพจิตร	กรรมการ	13. นายประทีป
6. น.ส.ประทุมวรรณ	สุพรรณโฆษากุล	กรรมการ	14. นางสาส์
7. นายไชยฉัตร	อินทวงษ์	กรรมการ	15. นายทองอยู่
8. นายปัญญา	ศิริโรจน์	กรรมการ	16. นายมนตรี

ศิริศิลป์	กรรมการ	ข่าวรณการทางรายสัปดาห์ ออกทุกวันเสาร์
ดวงแก้ว	กรรมการ	อัตราค่าบำรุงฯ ร.
พยอมศรี	กรรมการ	ปีการศึกษา 2520
แสงสุข	กรรมการและบรรณาธิการ	จำนวนหนังสือ 52 ฉบับ
วาทิตินกร	กรรมการและบรรณาธิการผู้ช่วย	สมาชิกที่มารับด้วยตนเอง ปีละ 25 บาท
ชัยสวัสดิ์	กรรมการและบรรณาธิการผู้ช่วย	สมาชิกที่รับทางไปรษณีย์ ปีละ 40 บาท
ศุภระกุล	กรรมการและผู้จัดการ	โปรดสมัครและส่งเงินไปนาน
ชิดตะชะ	กรรมการและเลขานุการ	ผู้จัดการฯ ขร. ตึกสำนักงานอธิการบดี (หลังเก่า)

